Lietas Nr. 131019515
Lietas arhīva Nr. 1-0195-15/5

S P R I E D U M S
Rīgā 2015.gada 4.augustā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnesis E.Ernstsons rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu SIA /Nosaukums A/ sūdzībā par Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Pētersones 2015.gada 13.maija lēmumu Nr.22.11/L-19837.

A p r a k s t o š ā

2014.gada 24.septembrī Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) Nodokļu kontroles pārvaldes Nodokļu atmaksu un pievienotās vērtības nodokļa pārbaužu nodaļas Nodokļu atmaksu otrās pārbaužu nodaļas galvenā nodokļu inspektore M.Veide sastādīja SIA /Nosaukums A/ administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.021175 (turpmāk – protokols), kurā norādīts, ka 2014.gada 20.augustā VID Nodokļu kontroles pārvaldes amatpersonas uzsāka tematisko pārbaudinbsp; SIA /Nosaukums A/ juridiskajā adresē /adrese A/, tematiskās pārbaudes akts Nr.23.3.3/210. Pārbaudes laikā tika konstatēts, ka SIA /Nosaukums A/ nav savlaicīgi sniegusi ziņas VID par pieņemto darbinieku – /pers. C/, 2014.gada 2.janvārī noslēgts darba līgums Nr.1, savukārt ziņas VID sniegtas 2014.gada 8.jūlijā (darba ņēmēja statusa iegūšanas datums – 2014.gada 2.janvāris). Pārkāpums atspoguļots tematiskās pārbaudes aktā Nr.23.3.3/210. Līdz ar to ir pārkāpts Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumu „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākumu nodokli" 8.punkts un izdarīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī - Kodekss) 159.^{8}panta septītajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums.

Ar VID Nodokļu kontroles pārvaldes Nodokļu atmaksu un pievienotās vērtības nodokļa pārbaužu nodaļas Nodokļu atmaksu otrās pārbaužu nodaļas vadītājas S.Junkeres 2014.gada 6.oktobra lēmumu Nr.NK021175 (turpmāk - sākotnējais lēmums) nolemts saukt SIA /Nosaukums A/ pe administratīvās atbildības saskaņā ar Kodeksa 159.^{8}panta septīto daļu, uzliekot naudas sodu 350 *euro* apmērā.

Nepiekrītot sākotnējam lēmumam, SIA /Nosaukums A/ to apstrīdējusi VID ģenerāldirektoram.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Pētersones 2015.gada 13.maija lēmumu Nr.22.11/L-19837 (turpmāk - Lēmums) nolemtsnbsp; sākotnējo lēmumu atstāt negrozītu, bet SIA /Nosaukums A/ sūdzību noraidīt.

Nepiekrītot Lēmumam, SIA /Nosaukums A/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) to pārsūdzēja Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā, lūdzot to atcelt un izbeigt lietu turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar publiski pieejamu informāciju www.vestnesis.lv, /pers. C/ ir valdes loceklis, ar tiesībām pārstāvēt iesniedzēju atsevišķi kopš 2012.gada 23.maija (publikācijas Nr. KMR00058037764453). /pers. C/ līdz 2014.gada 1.janvārim veica darbu bez atlīdzības.

Darba likuma (vēsturiskā redakcija, kas bija spēkā no 25.07.2012-31.12.2014) noteica, ka ar kapitālsabiedrības izpildinstitūciju locekļiem slēdzams darba līgums, ja vien viņi netiek nodarbināti, pamatojoties uz citu civiltiesisku līgumu. Ja kapitālsabiedrības izpildinstitūciju locekļi tiek nodarbināti, pamatojoties uz darba līgumu, tas slēdzams uz noteiktu laiku.

Ievērojot šo regulējumu, /pers. C/ 2014.gada 2.janvārī parakstīja darba līgumu un turpināja pildīt valdes locekļa pienākumus. Kopš 2014.gada 17.februāra līdz 2014.gada 8.jūlijam VID EDS sistēmā tika veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksu, uzņēmējdarbības riska valsts nodevas un iedzīvotāju ienākuma nodokļa aprēķināšana par /pers. C/. 2014.gada 8.jūlija /pers. C/, ka valdes loceklis, ir sniedzis ziņas VID EDS sistēma par noslēgto darba līgumu. Novēloti, par sešiem mēnešiem un deviņām dienām. Aprēķinātie un deklarētie nodokļi 2014.gada 25.augustā, 41 dienu pirms pārkāpuma lēmuma pieņemšanas tika iemaksāti budžetā.

2010.gada 7.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 827 „Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk - Noteikumi) 3.punkts noteic, ka darba devējs (tai skaitā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs) katru darba ņēmēju reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedz ziņas par darba ņēmējiem (1.pielikums) šādos termiņos: 8.1.par personām, kuras uzsāk darbu, - ne vēlāk kā vienu dienu, pirms persona uzsāk, darbu, ja ziņas tiek sniegtas papīra formā, vai ne vēlāk kā vienu stundu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas elektroniski elektroniskajā deklarēšanas sistēmā.

Atbildētāja ieskatā ziņas elektroniski (ar ziņojumu EDS) par nodarbināto personu būtu bijis jāiesniedz Atbildētājam ne vēlāk kā līdz 2014.gada 1.janvārim plkst.23:00. 1.janvāris, saskaņā ar likuma „Par svētku, atceres un atzīmējamām dienām" 1.panta noteikumiem, ir svētku diena - Jaungada diena, respektīvi - brīvdiena. Secīgi, ziņas klātienē VID nodaļā nebija iespējams iesniegt, bet EDS sistēma, kā parasti - ik katru gadu miju, bija pārslogota, padarot par neiespējamu datu ievadi 2014.gada 1.janvārī.

2014.gada 20.augustā Pārvaldes amatpersonas uzsāka tematisko pārbaudi iesniedzēja juridiskajā adresē (tematiskās pārbaudes akts Nr. 233.3/210), bet 2014.gada 6.oktobrī pieņēma Pārkāpuma lēmumu, norādot, ka ir pārkāpti LAPK 159.^{8}panta septītās daļas nosacījumi par informatīvās deklarācijas par darba ņēmējiem, kura tiek sniegta par personām, kuras uzsāk darbu, neiesniegšanu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā. Pārkāpuma lēmums tika pamatos ar speciālo normu - ar Noteikumu 8.^{1}punktu, kļūdaini citējot tekstu no cita regulējuma - no 8.punkta, 8.1.apakšpunkta. Pārkāpuma lēmumā nav norādes uz Noteikumu 8.1.punkta pārkāpumu.

Iesniedzējs norāda, ka Noteikumu 8.^{1}punkta redakcija, kas bija spēkā uz apstrīdamā lēmumu pieņemšanas dienu noteica, ka: „Darba devējs, kurš ir reģistrēts Pārtikas un veterinārā dienesta reģistrā atzīto un reģistrēto uzņēmumu sarakstā vai Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā, vai Augļkoku, ogulāju un dārzeņu audzētāju reģistrā un kura saimnieciskā darbība ir saistīta ar augļu, ogu un dārzeņu audzēšanu, var reģistrēt darba ņēmēju Valsts ieņēmumu dienestā dienā, kad persona faktiski sāk darbu, ja to nav iespējams paziņot šo noteikumu 8.punktā noteiktajā termiņā un personu paredzēts nodarbināt šādos sezonas rakstura darbos: 8.^{1}1.augļkoku, ogulāju un dārzeņu sēja un

stādīšana; 8.[2] 2. augļkoku, ogulāju un dārzeņu sējumu un stādījumu kopšana; 8.[1] 3. augļu, ogu un dārzeņu ražas novākšana; 8.[1] 4.augļu, ogu un dārzeņu šķirošana. Iesniedzējs nav reģistrēts nevienā no Noteikumu 8.[1]punktā norādītajiem reģistriem un vispār nenodarbojās ar saimniecisko darbību, kas būtu saistīta ar augļu, ogu un dārzeņu audzēšanu.

LAPK 278.[1]panta trešās daļas noteikumi paredz, ka institūcijai (amatpersonai), kura pieņēmusi lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pēc savas iniciatīvas vai pēc administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieka lūguma var izlabot lēmumā pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdas, ja tas nemaina lēmuma būtību.

Ne Pārvalde, ne Atbildētājs netika labojis kļūdu lēmumā, jo tāda labošana neatbilst LAPK 278.[1]panta trešās daļas noteikumiem. Tomēr ielasot pārsūdzētā Lēmuma 4.lapas pirmo rindkopu var secināt, ka VID ģenerāldirektore I.Pētersone ir secinājusi, ka Pārkāpuma lēmumā ir pieļauta pārrakstīšanās kļūda (8.1.punkta vietā norādīts 8.[1]punkts), kas viņasprāt neietekmē pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu [..]. Secīgi, ir konstatējams, ka pārrakstīšanās kļūda netiks labota arī turpmāk**,** jo - tās labošana var mainīt lēmuma būtību.

Par Pārkāpuma lēmumu Iesniedzējs 2014.gada 20.oktobrī iesniedza Atbildētājam sūdzību, norādot ka tas ir prettiesisks un nepamatots, līdz ar to - atceļams pilnā apmērā un administratīvā lietvedība ir izbeidzama jo ir pārkāpts tiesiskās paļāvības un likuma atrunas princips, kā arī - nav ievēroti LAPK 37.panta pirmās daļas noteikumi par noilgumu (lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, — no pārkāpuma pārtraukšanas dienas), LAPK 239.panta 7.punkta noteikumus (lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesāki, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas brīdim ir pagājuši šā kodeksa 37. pantā paredzētie termiņi).

Izskatot sūdzību, Atbildētājs nepamatoti ir argumentējis savu Lēmumu, tādējādi, nonācis pie prettiesiska nolēmuma. Atbildētājs kļūdaini un prettiesiski ir noteicis jaunu pārkāpuma izdarīšanas datumu: Lēmuma 4.lapas piektajā rindkopā, pretēji LAPK 37.panta noteikumiem, Atbildētājs norāda, ka administratīvo lietvedību varēja uzsākt sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas - no 2014.gada 8.jūlija. Šādu apgalvojumu Atbildētājs nav pamatojis ar normatīvo regulējumu, kā arī nav norādījis ne uz vienu citu pierādījumu, kas varētu liecināt par Iesniedzēja pienākumu tieši 2014.gada 8.jūlijā veikt kaut kādas darbības, kas varētu līdzināties ziņu sniegšanai sakarā ar jaunu (iepriekš Atbildētājam nezināmu) personu nodarbinātības uzsākšanu. Līdz Lēmuma saņemšanai Iesniedzējam netika ziņots, ka uz Pārkāpuma lēmuma „rezolūcijas veidā" esot fiksēts šis (2014.gada 8.jūlija) datums, kā pārkāpuma datums. Nosauktajā datumā Iesniedzējs ir iesniedzis ziņas EDS, nevis veicis kādu administratīvā kārtā sodāmu darbību. Tādējādi, jauna pārkāpuma datuma paziņošana ir prettiesiska. Bet nokavējuma termiņa skaitīšanas laiks no šī - jaunā datuma, nepamatots. Atbildētājs vispār neizvērtēja tādu svarīgu apstākli, ka Iesniedzējs pats bija novērsis iespējamo pārkāpumu un pats, neviena nemudināts, ir sniedzis ziņas EDS vēl 2014.gada 8.jūlijā, kā arī visu aprēķināto nodokļu summu ir samaksājis 2014.gada 25.augustā. Secīgi, Atbildētājam bija pienākums izvērtēt lēmuma pieņemšanas lietderīgumu. Iesniedzējs, iesniedzot 2014.gada 20.oktobra sūdzību par Pārkāpumu lēmumu, tika atsaucies uz Administratīvā procesa likum 63.pantu, kas skaidro lietderīguma un 66.pantu - par akta vajadzību. Savukārt Atbildētājs Lēmuma 5.lapas otrajā rindkopā ir norādījis, ka Administratīvā procesa likuma normas nesot tieši piemērojamas uz Pārvaldes lēmumu. Šādam Atbildētāja viedoklim nav iespējams piekrist, jo vispārējie principi, kas ir iedibināti Administratīvā procesa likumā, visādā ziņā ir attiecināmi uz jebkuras iestādes rīcību un lēmumiem. Arī LAPK 238.pants norāda uz to, ka administratīvo pārkāpumu lietu lietvedības un izskatīšanas kārtību nosaka šis kodekss un citi normatīvie akti.

Atbildētājs ir konstatējis kļūdu Pārkāpumā lēmuma, bet nav to novērsis. Iesniedzējs, atsaucoties uz LAPK 278.[1]panta trešās daļas noteikumiem, kas paredz, ka institūcijai (amatpersonai), kura pieņēmusi lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pēc savas iniciatīvas vai pēc administratīvā pārkāpuma lietas dalībnieka lūguma var izlabot lēmumā pārrakstīšanās vai matemātiskā aprēķina kļūdas, ja tas nemaina lēmuma būtību, tika norādījis, ka iestādei (Atbildētājam) ir bijusi iespēja labot tikai pārrakstīšanās kļūdas, bet nevis kļūdas Pārkāpuma lēmumā, kas maina to pēc būtības. Pie šādiem apstākļiem, ir konstatējams, ka Atbildētājs ar savu Lēmumu netika labojis Pārkāpuma lēmumā izteikto apgalvojumu, ka Iesniedzējam, kā varbūtējam Noteikumu 8.[1]punktā noteiktam subjektam, bija tieši šajā normatīvajā akta punktā noteiktie pienākumi. Jau 2014.gada 20.oktobra sūdzībā Iesniedzējs tika norādījis, ka tas nesastāv nevienā no norādītajā pantā definētajiem reģistriem, tādējādi, Atbildētājs ir pārkāpis LAPK 274.panta 5.apakšpunktā norādītās prasības par lietas laikā konstatēto apstākļu izklāstu un 7.apakšpunktā noteikto - par normatīvo aktu, kas paredz atbildību par administratīvo pārkāpumu, identificēšanu.

Atbildētājs ir pārkāpis tiesiskās paļāvības un likumības principus. LAPK 7.panta otrā daļa nosaka, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību. Šis pamatprincips ir ietverts LAPK vispārējos noteikumos un tiešā veidā norāda uz to, ka ikkatram iestādes lēmumam ir jābūt tiesiskam un likumīgam. Proti, iestādei nav likumā noteiktu tiesību savā lēmumā nosaukt vienu likuma normu, bet sodu uzlikt par citas normas pārkāpumu. Likuma par tiesu varu 17.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesas pienākums, izskatot jebkuru lietu, ir noskaidrot objektīvo patiesību. Tiesa, konstatējot, ka Iesniedzējs neatbilst Noteikumu 8.[1]punktā noteiktajam subjektam, var konstatēt papildus pamatu atcelt Atbildētāja lēmumu.

Atbildētājam nebija tiesiska pamata savā Lēmumā paziņot Atbildētājam par jaunu pārkāpuma datumu (par pārkāpuma izdarīšanu 2014.gada 8.jūlijā). 2014.gada 8.jūlijā, Atbildētājs tika sniedzis ziņas par nodarbināto personu, nevis izdarījis administratīvi sodāmu pārkāpumu, tādējādi, Atbildētājs bez tiesiska pamata ir norādījis, ka šis datums ir pārkāpuma datums, no kura viņaprāt ir jāsāk skaitīt termiņš, kurā iestādei ir tiesības pieņemt lēmumu. Lēmumā Atbildētājs neapstrīdēja Iesniedzēja 2014.gada 20.oktobra sūdzībā norādīto, ka pārkāpums nav uzskatāms arī par ilgstošu pārkāpumu. Tādējādi, pārkāpuma pabeigšanas datums nav uzskatāms par pārkāpuma izdarīšanas datumu. Pretējā gadījumā iestādei rastos tiesības pieņemt vēl vienu lēmumu par to pašu darbību (bezdarbību).

Iesniedzējs, atsaucoties uz tiesu praksi tika norādījis, ka jēdzienam „atklāšanas diena" ir divas nozīmes. Pirmajā gadījumā, ja ilgstošais administratīvais pārkāpums nav pabeigts, tad jēdziens „atklāšanas diena" ir tulkojams kā diena, kad iestāde sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu vai pieņēmusi lēmumu uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību *(sk., piem., Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.augusta sprieduma lietā Nr. SKA-238/2009 3.punktu).* Savukārt otrajā, gadījumā, ja konstatējams, ka ilgstošais pārkāpums ir pabeigts, tad jēdziens „atklāšanas diena" ir tulkojams kā diena, kad konkrētais administratīvais pārkāpums ir pabeigts. Šāda jēdziena „atklāšanas diena" interpretācija nodrošina vispārīgā administratīvā pārkāpuma noilguma termiņa - seši mēneši no pārkāpuma izdarīšanas dienas - ievērošanu. Iesniedzējs, atsaucoties uz Valmieras Administratīvā rajona tiesas lēmumu lietā Nr.A42922409, ir norādījis, ka tiesa skaidrojot „atkāšanas dienas" jēdzienu, ir norādījusi, ja šo dienu iztulkotu kā dienu, kad iestāde sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu vai pieņēmusi lēmumu uzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību, tad netiktu ievērots administratīvā pārkāpuma vispārīgais noilguma termiņš. Vēl vairāk, tad administratīvajam pārkāpumam, kas izdarīts pirms 10, 50, pat 100 gadiem nebūtu noilguma. Līdz ar to šāda jēdziena „atklāšanas diena" interpretācija ilgstoša administratīvā pārkāpuma bīstamību pielīdzinātu noziegumiem pret cilvēci, noziegumiem pret mieru, kara noziegumiem vai genocīdam, par kuru izdarīšanu noilgums neiestājas (2010.gada 12.februāra sprieduma [12] daļa).

LAPK 37.pantā noteiktie administratīvā soda uzlikšanas termiņi ir imperatīvi, gan iestādei, gan tiesai tie ir jāievēro. Panta pirmā daļa nosaka, ka administratīvā pārkāpuma lietu var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas. Atbildētājs šo termiņu tika nokavējis.

Atbildētājam, kā iestādei, kas uztur EDS sistēmu, jau 2014.gada 17.februārī, laikā, kad iesniedzējs jau pirmo reizi iesniedza atskaites par aprēķinātajām un ieturētajām summām par savu darbinieku /pers. C/, bija zināms par viņa nodarbinātību. Aprēķini tika veikti katru mēnesi visu septiņu mēnešu garumā, par periodu no 2014.gada janvāra līdz jūlijam, tādējādi, Atbildētājam, kā iestādei, bija iespējas konstatēt iespējamo pārkāpumu jau 2014.gada 17.februārī.

LAPK 32.panta otrā daļa norāda uz to, ka uzliekot administratīvo sodu, ņem vērā gan izdarītā pārkāpuma raksturu, gan pārkāpēja personību, gan arī viņa vainas pakāpi, bet nenosaka, ka persona būtu sodāma par pārkāpumu, kuru tā pati ir novērsusi. Vēl jo vairāk - nenosaka to, ka persona būtu jāvaino iestādes (Atbildētāja) paša vainā, nokavējot likumā noteikto termiņu. No iepriekš norādītā ir secināms, ka 2014.gada 8.jūlijā Iesniedzējs netika izdarījis administratīvu pārkāpumu.

Atbildētājs ir nepamatoti atsaucies uz LAPK 22.pantu. Lēmuma 5.lapas 4.rindkopā Atbildētājs ir citējis LAPK 22.pantu, norādot, ka sods tiek piemērots, lai persona, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, tiktu audzināta likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā arī citas personas, neizdarītu jaunus pārkāpumus. Turpmākajā tekstā ir pieminēts, ka pārkāpums ir būtisks ar normatīvajiem aktiem noteiktās nodarbinātības kontroles prasību pārkāpums (sk. Lēmuma 5.lapas 7.rindkopu). Atbildētājs norāda, ka tiesiskās paļāvības princips uzliek par pienākumu gan personai, gan iestādei būt likum-paklausīgiem un ievērot visu normatīvo aktu prasības pēc to tiešā nojēguma un būtības. Tai skaitā, bet ne tikai - tiesību normas, kas piešķir vai nepieļauj veikt zināmas ar likumu reglamentētas darbības.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments vēl 2010. gada 20. septembra lēmumā lietā Nr. SKA-755/2010 ir norādījis, ka likumā minētais sešu mēnešu termiņš ir materiāli tiesisks prekluzīvs (likumisks) termiņš. Atšķirībā no procesuāli tiesiska termiņa, kuru atbilstoši Administratīvā procesa likuma 46.pantam iestāde, tiesa vai tiesnesis var atjaunot, materiāli tiesiska termiņa atjaunošana tiesību normās nav paredzēta. Kā to savulaik formulējis profesors Vladimirs Bukovskis, pēc sekām likumiskiem termiņiem ir izšķirošs, absolūts un likteņīgs raksturs. Tie nav grozāmi, pat ja abas puses tam piekristu (*Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 278.Ipp.).* Tādējādi līdz ar materiāli tiesiskā prekluzīvā termiņa izbeigšanos zūd arī pašas tiesības (skatīt sprieduma 6. punktu). Tālāk, 7. punktā Senāts norāda, ka materiāli tiesiska prekluzīvā termiņa ilgumu nosaka likumdevējs, izdarot politisku izšķiršanos attiecībā uz jautājumu, kāds laiks dodams kādas tiesības īstenošanai. Tiesiskā noteiktība un citi leģitīmi mērķi, kas bijuši termiņa noteikšanas pamatā, neizslēdz tiesas pienākumu apsvērt, vai konkrētajā gadījumā kādas personai piemītošas cilvēktiesības ievērošana neņem virsroku pār materiālajā tiesību normā noteiktas procesuālās kārtības ievērošanu *(kā to, piemēram, ir konstatējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa 2009. gada 16. oktobra spriedumā lietā „ Zehentner pret A ustriju ").*

LAPK 239.panta 7.daļa nosaka, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi.

Ievērojot iepriekš norādīto, Atbildētājs nebija tiesīgs pieņemt lēmumu pēc likuma noteikta (prekluzīvā) termiņa beigām.

No lietas dalībniekiem nav saņemti lūgumi izskatīt sūdzību mutvārdu procesā, līdz ar ko, tiesa saskaņā ar Kodeksa 289.^{6}panta nosacījumiem nozīmēja lietas izskatīšanu rakstveida procesā, dodot laiku rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai tiesā, paziņojot lietas dalībniekiem sprieduma pieejamības datumu, kā arī izskaidrojot Kodeksa 289.^{6}panta ceturtajā daļā ietvertas tiesības, bet pamats tiesai pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē nebija objektīvi konstatējams.

2015.gada 6.jūlijā Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā saņemti paskaidrojumi no VID, kuros lūdz noraidīt sūdzības iesniedzēja sūdzību kā nepamatotu, taču no sūdzības iesniedzējas paskaidrojumi netika saņemti.

M o t ī v u d a ļ

Pārbaudījusi lietas materiālus, un izvērtējusi pārsūdzētā Lēmuma tiesiskumu un pamatotību kopsakarā ar sūdzībā ietvertajiem argumentiem, tiesa atzīst, ka Lēmums atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

Saskaņā ar Kodeksa 289.^{6} panta septīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus: 1) vai ir noticis administratīvais pārkāpums; 2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā; 3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu; 4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību; 5) kāds administratīvais sods piemērojams personai; 6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams; 7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka iestāde, atbilstoši Kodeksa normām, ir vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētījusi visus lietas apstākļus to kopumā, pārbaudījusi un novērtējusi administratīvā pārkāpuma lietā esošos pierādījumus un, konstatējot administratīvā pārkāpuma esamību, pieņēmusi tiesisku un pamatotu lēmumu, atzīstot, ka sūdzības iesniedzēja izdarīja Kodeksa 159.^{8}panta septītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Tiesa uzskata, ka iestādes Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tāpēc pievienojas iestādes Lēmuma motivācijai. Līdz ar to saskaņā ar Kodeksa 289.^{13}panta trešo daļu šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāts nav nepieciešams. Tāpat tiesa, iepazīstoties ar lietas materiāliem, nekonstatē, ka iestāde administratīvās lietas izskatīšanas procesā būtu izdarījusi būtiskus procesuālus pārkāpumus, kas būtu par pamatu minētā lēmuma atcelšanai.

Papildus par sūdzībā ietvertajiem argumentiem tiesa norāda turpmāk minētos apsvērumus.

Saskaņā ar Kodeksa 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Kodeksa 7.pants noteic, ka nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā; lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Atbilstoši Kodeksanbsp; 243.pantam pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Kodeksā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izspriešanā. Kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem, iegūtie fakti vai ziņas jāvērtē kopumā un savstarpējā sakarībā.

Tiesa secina, ka viens no būtiskiem nosacījumiem, kas nodrošina likumības ievērošanu, ir pietiekamu un likumā atļautu pierādījumu iegūšana. Tikai uz likumā noteiktajā kārtībānbsp; iegūtiem pierādījumiem ir pamats izdarīt secinājumu par prettiesiskas un administratīvi sodāmas rīcības esamību tās personas darbībās, par kuras saukšanu pie administratīvās atbildības tiek lemts.

Tiesa konstatē, ka SIA /Nosaukums A/ saukta pie administratīvās atbildības pēc Kodeksa 159.^{8}panta septītās daļas par informatīvās deklarācijas par darba ņēmējiem, kura tiek iesniegta par personām, kuras uzsāk darbu, neiesniegšanu nodokļu normatīvajos aktos noteiktajā termiņā. Par minēto pārkāpumu uzliek naudas sodu [..] juridiskajām personām no trīssimt piecdesmit līdz septiņtūkstoš simt *euro*.

Likuma „Par valsts sociālo apdrošināšanu" 13.panta otrā daļa noteic, ka katru darba ņēmēju, kurš ieguvis, mainījis vai zaudējis šā

likuma1. pantanbsp;2.punktā noteikto darba ņēmēja statusu, darba devējs reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā pēc darba devēja reģistrācijas vietas. Ziņas par darba ņēmējiem darba devējs sniedz Ministru kabineta noteiktajā termiņā un kārtībā.

Ministru kabineta 2010.gada 7.septembra noteikumi Nr. 827nbsp;„Noteikumi par valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu veicēju reģistrāciju un ziņojumiem par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un iedzīvotāju ienākuma nodokli" (turpmāk – Noteikumi Nr.827) 8.1.punkts noteic, ka darba devējs (tai skaitā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs) katru darba ņēmēju reģistrē Valsts ieņēmumu dienestā, iesniedzot ziņas par darba ņēmējiem (1.pielikums) šādos termiņos: par personām, kuras uzsāk darbu, – ne vēlāk kā vienu dienu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas papīra formā, vai ne vēlāk kā vienu stundu, pirms persona uzsāk darbu, ja ziņas tiek sniegtas elektroniski elektroniskajā deklarēšanas sistēmā.

Lietā nav strīds par faktiskajiem apstākļiem, proti, ka SIA /Nosaukums A/ ziņas VID EDS –elektroniskā deklarēšanas sistēmā par komercsabiedrībā nodarbināto /pers. C/, kurš darbu komercsabiedrībā uzsācis 2014.gada 2.janvārī, iesniegusi tikai 2014.gada 8.jūlijā.

Kodeksa 37.pants, kas reglamentē noilgumu administratīvā pārkāpuma lietā, noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, — no pārkāpuma pārtraukšanas dienas.

Tiesa nepiekrīt sūdzības iesniedzējas paustajam viedokli, ka konkrētajā gadījumā iestāde nav ievērojusi Kodeksa 37.pantā noteiktos administratīvā soda uzlikšanas termiņus un iestāde nebija tiesīga pieņemt lēmumu pēc likumā noteiktā termiņa beigām.

Tiesa atzīst, ka, lai konstatētu iespējamo administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta Kodeksa 159.^{8}panta septītajā daļā, noteicošais ir brīdis, kad ir iesniegta informatīvā deklarācija par darba ņēmēju. Iestāde pamatoti ir norādījusi, ka tādi administratīvie pārkāpumi, kas saistīti ar reģistrācijas pienākuma neveikšanu vai valsts noteikto obligāto deklarāciju neiesniegšanu uzskatāmi par ilgstošiem pārkāpumiem. Kodeksa 159.^{8}panta septītajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums ir atzīstams par ilgstošu pārkāpumu, jo tas izpaužas kā ilgstoša, sekojoša normatīvajā aktā uzlikta pienākuma, proti, informatīvās deklarācijas par darba ņēmējiem, kura tiek iesniegta par personām, kuras uzsāk darbu, neiesniegšana, un konkrētajā gadījumā pārkāpums tika pārtraukts ar informatīvās deklarācijas par darba ņēmēju - /pers. C/, iesniegšanu 2014.gada 8.jūlijā. Tādējādi nav izšķirošas nozīmes tam apstāklim, vai VID par to, ka informatīvā deklarācija par darba ņēmēju - /pers. C/ nav iesniegta normatīvajos aktos noteiktajā termiņā, bija vai nebija zināms 2014.gada 17.februārī, pat tad, ja VID par iespējamo administratīvo pārkāpumu būtu uzzinājis agrāk, kā to norāda sūdzības iesniedzēja, tas nebūtu par pamatu atzīt, ka VID 2014.gada 27.augustā, uzsākot administratīvā pārkāpuma lietvedību rezolūcijas veidā, kas fiksēta uz dokumenta, kas satur ziņas vai faktus par iespējamu administratīvo pārkāpumu (tematiskās pārbaudes akta Nr.23.3.3/210) un 2014.gada 24.septembrī sastādot protokolu, būtu pārkāpusi Kodeksa 37.pantā noteikto termiņu.

Atbilstoši Kodeksa 37.panta pirmās daļas nosacījumiem, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā var uzsākt ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no 2014.gada 8.jūlija, kad pārkāpums tika pārtraukts.

Tādējādi secināms, ka administratīvā pārkāpuma lietvedība tika uzsākta Kodeksa 37.pantā noteiktajā termiņā, un noilgums lietā SIA /Nosaukums A/ saukšanai pie administratīvās atbildības nebija iestājies.

Tiesa norāda, ka, atbilstoši Kodeksa 239.pantam, kas noteic administratīvā pārkāpuma lietvedību nepieļaujošus apstākļus, lietvedību nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība ir jāizbeidz, ja ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi. Citu procesuālo termiņu nokavējums nav pamats lietvedības izbeigšanai.

Tiesa nekonstatē citus procesuālus pārkāpumus VID darbībā, kas nepieļautu lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā un būtu pamats lietas izbeigšanai.

Attiecībā par sūdzībā norādītajām atsaucēm uz Administratīvā procesa likumu tiesa norāda, ka atbilstoši Kodeksa 8.panta trešajai daļai lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama saskaņā ar likumu, kas spēkā pārkāpuma lietas izskatīšanas laikā un vietā. No minētā izriet, ka gan iestādei, gan tiesai izskatot administratīvā pārkāpuma lietu ir saistošas tikai un vienīgi Kodeksa, nevis Administratīvā procesa likuma normas, ar kurām sūdzības iesniedzēja pamato sūdzībā minētos argumentus, līdz ar to tiesa nevar vērtēt sūdzībā norādītās atsauces uz ar lietas izskatīšanu nesaistītu likumu.

Bez tam, tiesa vērš uzmanību, ka atbilstoši Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta judikatūrai, kas veidojusies, ievērojot arī Eiropas Cilvēktiesību tiesas praksi, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausa argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļauts izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa (skat. Senāta 2010.gada 11.marta sprieduma lietā Nr.SKA-66/2010 14.punktu, 2012.gada 21.februāra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-186/2012 10.punktu, 2013.gada 1.jūlija rīcības sēdes lēmuma lietā Nr.SKA-584/2013 10.punktu).

Tiesa atzīst, ka izskatāmajā lietā SIA /Nosaukums A/ administratīvais sods piemērots pamatoti un tiesiski, līdz ar to, ņemot vērā administratīvā soda preventīvo raksturu, tiesa uzskata, ka ar to ir iespējams sasniegt Kodeksa 22.pantā noteikto mērķi - administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Izvērtējot piemērotā soda samērīgumu, tiesa atzīst, ka sods SIA /Nosaukums A/ ir noteikts Kodeksa 159.^{8}panta septītās daļas sankcijā paredzētajos ietvaros, minimālā apmērā. Tiesas ieskatā naudas sods 350 *euro* apmērā ir pamatots un samērīgs.

Kodeksa 289.^{12}panta otrā daļa noteic, ka rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem: 1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida; 2) atceļ lēmumu un izbeidz lietu; 3) atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu; 4) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Pamatojoties uz norādītajiem apsvērumiem, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais iestādes Lēmums ir tiesisks un pamatots, tādējādi atstājams negrozīts, bet sūdzība ir noraidāma.

R e z o l u t ī v ā

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6}, 289.^{12}, 289.^{13}, 289.^{17} un 289.^{18} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

atstāt negrozītu Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores I.Pētersones 2015.gada 13.maija lēmumu Nr.22.11/L-19837, bet SIA /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no pilna sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Sprieduma pilns teksts sastādīts un pieejams 2015.gada 4.augustā.

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta trešo daļu dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Tiesnesis E.Ernstsons